

Hij leek zo  
charmant



## **Colofon**

Copyright © 2025

Auteur: Iris van der Berg

ISBN: 9789465313542

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

## **Inhoudsopgave**

Voorwoord

1. Hoe ik hem ontmoette
  2. De eerste gesprekken
  3. Alles geven, niets krijgen
  4. Het briefje
  5. Te laat
  6. De charmante entertainer
  7. De vakantie
  8. De terugkeer
  9. Euforie
  10. De ontmoeting met Emma
  11. De test
  12. Het nieuws
  13. Nest bouwen
  14. De claim
  15. De geboorte
  16. De eerste scheuren
  17. De kunst van het verschuiven
  18. De onzichtbare kooi
  19. Gevangen
  20. De grijze sluier
  21. Steken
  22. Stilstand
  23. Bliksem
  24. De vonk
  25. De greep
  26. Ik kies voor mezelf
  27. De belofte
  28. Het verhaal omdraaien
  29. Het juridische labyrint
  30. Verdwijning en vervanging
  31. Scherven
  32. Hergeboorte
- Epiloog - vijf jaar later

Nawoord



## Voorwoord

Het boek dat je nu in handen hebt, is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. Ik schrijf dit onder een pseudoniem. Niet omdat ik me schaam, maar omdat iedereen die in dit boek voorkomt nog leeft.

Om de privacy van alle betrokkenen te beschermen, zijn alle namen in dit boek gefingeerd, en komen sommige mensen terug in meerdere personages. Tevens zijn sommige situaties aangepast om herkenbaarheid te voorkomen. Dat wordt wel eens dramatiseren of romantiseren genoemd, maar beide kloppen in dit geval niet. Ik heb het niet spannender gemaakt dan het was, en ook niet mooier dan het was. De rode lijn van mijn verhaal is namelijk intact gebleven. De essentie van wat ik heb meegemaakt, de patronen van controle en manipulatie, de impact op mijn dochter en mezelf - dat alles is onverkort de waarheid.

Mocht je denken dat je iemand in dit verhaal herkent? Dat kan zeker. Niet omdat je specifiek mijn situatie kent, maar omdat dit duizenden vrouwen in Nederland overkomt en miljoenen wereldwijd.

Het patroon van intieme terreur is vaak angstwekkend herkenbaar: dezelfde tactieken, dezelfde escalatie, dezelfde cyclus van liefde en geweld. Dat is juist wat dit fenomeen zo verraderlijk maakt - het volgt een voorspelbaar script dat zich eindeloos herhaalt in verschillende huishoudens, verschillende relaties, verschillende levens.

In Nederland wordt gemiddeld elke acht dagen een vrouw vermoord door haar (ex-)partner en in sommige gevallen ook haar kind(eren). Elke dag wordt gemiddeld een op de vijf vrouwen mishandeld door haar partner en nog veel meer hebben te maken met psychisch geweld. Deze cijfers, hoe schokkend ook, vertellen slechts een deel van het verhaal.

Want voor elke vrouw die het slachtoffer wordt van fysiek geweld, zijn er talloze anderen die leven onder het juk van psychologisch geweld, controle en intimidatie, wat deskundigen intieme terreur noemen.

Intieme terreur is een patroon van dwang en controle waarbij de dader systematisch de autonomie, waardigheid en vrijheid van zijn slachtoffer ondermijnt. Het gaat verder dan incidentele ruzies of conflicten. Het is een bewuste strategie om macht uit te oefenen, waarbij emotionele manipulatie, isolatie, financiële controle, en de constante dreiging van geweld worden ingezet als wapens. Het slachtoffer wordt langzaam maar zeker beroofd van haar eigen identiteit, haar steunnetwerk, en haar gevoel van veiligheid.

De afgelopen jaren zien we gelukkig een groeiend bewustzijn rond dit onderwerp. Acties zoals "Wij eisen de nacht terug" brengen de realiteit van vrouwen die in angst leven onder de aandacht. Organisaties als Veilig Thuis en Blijf Groep werken onvermoeibaar om slachtoffers te ondersteunen en daders aan te pakken. Er ontstaat meer ruimte voor verhalen die eerder ongehoord bleven, voor ervaringen die te lang in de schaduw stonden.

Toch blijft het moeilijk om de werkelijke omvang en impact van intieme terreur te begrijpen. Statistieken kunnen de werkelijkheid niet volledig vangen. Zij vertellen ons niet hoe het voelt om elke dag op eieren te lopen, om je eigen gedachten en gevoelens in twijfel te trekken omdat iemand je heeft overtuigd dat je gek bent. Zij beschrijven niet de stilte die valt wanneer zijn sleutel in het slot draait, de knoop in je maag wanneer je telefoon gaat, of de manier waarop je leert om onzichtbaar te worden in je eigen huis.

Dit boek probeert die kloof te overbruggen tussen cijfers en de levende werkelijkheid. Het is het verhaal van hoe een

ogenschijnlijk normale relatie langzaam kan transformeren in een gevangenis van angst en controle. Het laat zien hoe subtiel het proces kan zijn, hoe geleidelijk de grenzen worden verlegd totdat je op een dag wakker wordt en beseft dat je gevangen zit in je eigen leven.

Mijn verhaal begint, zoals zoveel van deze verhalen, met liefde. Of wat ik toen voor liefde hield. Het begint met charme, aandacht en het gevoel speciaal te zijn. Pas achteraf zie je hoe die eerste tekenen van bezitterigheid en controle die je wegwuifde als bewijs van zijn liefde, eigenlijk de fundamenten waren van wat zou uitgroeien tot jaren van psychisch geweld.

Ik schrijf dit verhaal omdat ik weet dat er vrouwen zijn die nu precies leven zoals ik toen leefde. Vrouwen die twifelen aan hun eigen waarneming, die zich afvragen of het allemaal wel echt zo erg is, die denken dat ze misschien toch overdrijven. Vrouwen die denken dat liefde pijn doet, dat jaloezie normaal is, dat zij de reden zijn waarom hij zo boos wordt.

Ik schrijf dit omdat ik wil dat zij weten dat ze niet gek zijn. Dat hun gevoelens valide zijn. Dat het niet normaal is om te leven in constante angst voor de persoon die beweert van je te houden. Dat echte liefde niet controleert, niet vernedert, niet bedreigt. Dat ze verdienen om vrij te zijn.

Maar dit boek is ook een verhaal over overleven en herstel. Over de kracht die het kost om te erkennen wat er gebeurt, om hulp te zoeken, om uiteindelijk de moed te vinden om weg te gaan. Het is een verhaal over het lange proces van genezen, van het herwinnen van je stem, je vertrouwen, je gevoel van eigenwaarde.

Mijn dochter en ik hebben het geluk gehad dat toen ik de

moed vond om weg te gaan, de man in kwestie niet de daad bij het woord voegde. Hij heeft mijn dochter niet omgebracht, iets waar hij mee dreigde. Maar de realiteit is, dat dit wel degelijk gebeurt wanneer vrouwen proberen te ontsnappen aan een gewelddadige relatie. Sterker nog, het is vaak het gevaarlijkste moment.

Maar de angst, het trauma, zit diep. Ik draag de sporen nog iedere dag bij me. Het heeft jaren gekost om te leren dat niet elke verheven stem of meningsverschil een bedreiging is, dat niet elke onverwachte aanraking gevaar betekent, dat niet elke man die interesse toont een potentiële gevangenebewaarder is.

Herstel van intieme terreur is geen lineair proces. Het bestaat uit goede en slechte dagen, uit doorbraken en terugvallen.

Het betekent leren om jezelf weer te vertrouwen, om je eigen oordeel serieus te nemen na jaren waarin je werd verteld dat je paranoïde, overdreven, of gestoord was. Het betekent leren om grenzen te stellen nadat je zo lang gewend was om je eigen behoeften en wensen weg te cijferen.

Voor mijn dochter betekende het opgroeien met het besef dat wat zij als normaal had leren kennen - de spanning, de stilte, het lopen op eieren - helemaal niet normaal was. Het betekende samen leren wat een gezonde relatie inhoudt, wat respect betekent, hoe liefde er werkelijk uitziet wanneer het niet vergiftigd is door macht en controle.

Dit boek is ook geschreven voor de mensen in de omgeving van slachtoffers van intieme terreur. Voor vrienden en familieleden die zich afvragen waarom ze niet gewoon weggaat, waarom ze steeds weer terugkeert, waarom ze hem blijft verdedigen. Het is geschreven voor professionals die slachtoffers tegenkomen in hun werk en die de complexiteit van deze situaties beter willen begrijpen.

Want intiem terreur gedijt in isolatie en stilte. Het verliest zijn macht wanneer het aan het licht wordt gebracht, wanneer het wordt benoemd voor wat het is, wanneer slachtoffers beseffen dat ze niet alleen zijn in hun ervaring. Elke keer dat iemand zijn of haar verhaal vertelt, wordt de cirkel van schaamte en stilte een beetje doorbroken. Ik hoop dat dit boek bijdraagt aan dat doorbreken. Dat het anderen helpt om hun eigen ervaring te herkennen en te benoemen. Dat het laat zien dat herstel mogelijk is, ook al voelt het soms onmogelijk. Dat het bijdraagt aan een samenleving waarin vrouwen vrij kunnen leven zonder angst, waarin kinderen opgroeien met een gezond beeld van wat liefde en respect betekenen. Als je dit boek leest en je herkent jezelf in mijn verhaal, weet dan dat je niet alleen bent. Er is hulp beschikbaar. Er zijn mensen die je geloven, die je serieus nemen, die je zullen steunen bij het vinden van een weg naar vrijheid en veiligheid. Je verdient een leven zonder angst. Je verdient liefde die voedt in plaats van vernietigt. Je verdient om vrij te zijn.

Voor hulp en informatie over huiselijk geweld en intieme terreur kun je terecht bij:

Veilig Thuis: 0800-2000 (gratis)

Korrelatie: [www.korrelatie.nl](http://www.korrelatie.nl)

Blijf Groep: [www.blijfgroep.nl](http://www.blijfgroep.nl)

Bij acuut gevaar: 112

## Hoe ik hem ontmoette

De koperen bel boven de deur van koffiezaak De Boon rinkelt als ik naar binnen stap. Het is kwart voor vier op een donderdagmiddag in oktober, en de herfstzon valt schuin door de grote ramen naar binnen, waardoor de houten vloer oplicht als warme honing. De geur van versgemalen koffie hangt zwaar in de lucht, vermengd met de zoete geur van appeltaart en de lichte rookgeur van de open haard die al vroeg dit seizoen is aangestoken.

Het is mijn dagelijkse ritueel geworden - na acht uur zitten achter mijn bureau bij de krant even tot rust komen achter een cappuccino, mijn laptop openklappen en doen alsof ik belangrijk werk verricht terwijl ik eigenlijk mensen observeer.

De Boon is mijn toevluchtsoord geworden, een plek waar ik kan ontsnappen aan deadlines en hoofdredacteurs die vragen waar mijn verhalen blijven. Hier, tussen de vertrouwde chaos van rammelende kopjes en gemompelde gesprekken, kan ik eindelijk ademen.

Ik ken inmiddels alle vaste gasten. Het chagrijnige vrouwtje met de paarse hoed die altijd klaagt dat de muziek te hard staat. De zakenman in het krijtstreep pak die elke dag precies om vier uur binnenkomt voor zijn dubbele espresso. De studente met het roze haar die uren achter één latte zit te studeren, omringd door uitgeprinte artikelen en gele markeerstiften. We zijn allemaal eilandjes in deze koffiezee, gezellig geïsoleerd van elkaar.

Maar vandaag is alles anders.

Hij staat achter de bar waar normaal gesproken Mieke staat - de eigenaresse met haar grijze paardenstaart en versleten schort die elk gezicht kent en elke bestelling kan dromen. In plaats daarvan zie ik een jonge man die ik nog nooit eerder

heb gezien, en het is alsof alle geluiden wegvallen. Alsof iemand het volume van de wereld heeft weggedraaid. Hij is lang, misschien een meter vijftientig, met donkerblond haar dat alle kanten op staat alsof hij net uit bed is gestapt. Zijn gezicht is jong maar niet jongensachtig - er zitten lijntjes rond zijn ogen die verraden dat hij veel lacht. Hij draagt een simpel wit t-shirt onder Mieke's blauwe schort, en zijn mouwen zijn opgerold tot net onder zijn ellebogen. Zijn handen bewegen vlot en zeker tussen de koffiezetapparatuur door, maar het zijn zijn ogen die me raken. Warm, levendig bruin, met die pretlichtjes die opflakkeren telkens als hij een grapje maakt. Een oudere man in een beige regenjas bestelt een dubbele espresso en de jongen achter de bar lacht - een rijke, warme lach die door de hele zaak galmt. "Ah, de harde drugs," zegt hij terwijl hij de koffiemachine laat sissen. "Voelt u zich al trillen van verwachting?" De man grinnikt en schudt zijn hoofd. "Ik drink deze troep al veertig jaar, jongen. Mijn handen trillen allang niet meer." "Dan wordt het tijd om over te stappen op espresso con panna," antwoordt hij, en zijn ogen twinkelen. "Dubbele shot met een toefje slagroom. Dan trillen uw handen wel weer, maar dat komt door de suikerboost." De hele zaak lijkt mee te lachen. Het chagrijnige vrouwtje met de paarse hoed kijkt op van haar krant en glimlacht daadwerkelijk. De zakenman tikt goedkeurend op de bar. Zelfs de studente met het roze haar kijkt op van haar boeken. Mijn hart slaat een slag over. Zo plotseling, zo heftig, dat ik even naar adem hap. Het is alsof er een vuist om mijn longen wordt dichtgeknepen, maar op de beste manier die er bestaat. Ik loop naar mijn gebruikelijke tafeltje bij het raam, de plek waar ik het beste uitzicht heb op de hele zaak en tegelijk een

beetje verscholen zit achter de grote kamerplant die Mieke vorig jaar heeft neergezet. Mijn laptop klapt open, maar de cursor knippert verwijtend in het lege document terwijl mijn blik steeds naar de bar glijdt.

Hij is een natuurtalent. Dat zie je meteen. De manier waarop hij de melk opschuimt - niet te lang, zodat het romig blijft in plaats van droog. Hoe hij de koffie inschenkt met een polsbeweging die eruitziet als dansen. De kleine hartjes die hij met het melkschuim tekent op elke cappuccino, alsof elke bestelling een klein kunstwerk is.

Maar het gaat niet alleen om zijn techniek. Het is de manier waarop hij met mensen omgaat. Een jonge vrouw met krullen komt binnen, duidelijk gestrest, mopperend in haar telefoon over een verpeste afspraak. Hij wacht geduldig tot ze klaar is met bellen, en als ze haar bestelling opgeeft - "gewoon iets met cafeïne, maakt niet uit wat" - knikt hij begrijpend.

"Zware dag?" vraagt hij, terwijl hij de machine laat loeien. Ze zucht.

"Je hebt geen idee. Mijn hele planning ligt overhoop."

"Dan krijg je van mij een geheime specialiteit," zegt hij, en zijn stem heeft iets geruststellends. "Ik noem het liquid therapy. Dubbele shot, vanillesiroop, extra hete melk met een snufje kaneel. Werkt beter dan een knuffel."

Ze lacht, de eerste echte lach sinds ze binnenkwam.

"Klinkt als magie."

"Dat is het ook een beetje," zegt hij, en hij knipoogt. "Ik heb vroeger overwogen om tovenaars te worden, maar dit werk is eigenlijk hetzelfde. Je maakt mensen gelukkig met een beetje warme vloeistof en aandacht."

Ik voel iets warm door mijn borstkas stromen. Deze jongen - ik besef dat ik niet eens zijn naam weet - heeft inderdaad iets magisch. Niet alleen zijn lach of zijn ogen of de manier waarop zijn haar alle kanten op staat. Het is iets diepers. Hij

lijkt oprecht geïnteresseerd in iedereen die binnenkomt. Elk verhaal, elke slechte dag, elke kleine overwinning.

Ik ben niet de enige die het opmerkt. Aan de bar zijn twee vrouwen neergestreken die hun koffie allang op hebben, maar blijven hangen. Ze zijn allebei ongeveer van mijn leeftijd, goed gekleed, het type dat normaal gesproken geen seconde zou verspillen aan een praatje met het personeel. Maar nu zitten ze daar als schoolmeisjes, hun lichaam naar hem toe gedraaid als zonnebloemen naar het licht. Ze hangen aan zijn lippen, lachen iets te hard om zijn grapjes, spelen met hun haar, bestellen nog een koffie die ze niet willen. De blonde draagt een dure jas en heeft haar nagels perfect gelakt.

"Je bent hier nieuw, toch?" vraagt ze, en haar stem krijgt een zangerig toontje dat ik herken uit mijn studententijd - het geluid van vrouwen die flirten.

"Klopt," zegt hij terwijl hij glazen spoelt. "Eerste week. Ik ben David."

David. Eindelijk een naam bij het gezicht.

"Ik ben Stephanie," zegt de blonde, "en dit is mijn vriendin Claire. We komen hier elke dag. Vaste klanten, nietwaar Claire?"

Claire knikt heftig, al heb ik haar nog nooit gezien.

"Elke dag. Sinds... eh... vorige maand."

Ik onderdruk de neiging om met mijn ogen te rollen. Het doet wel iets raars met mijn buik, een steek van jaloezie die ik niet verwacht had. Sinds wanneer word ik jaloers op wildvreemden die flirten met iemand die ik niet eens ken? Maar dan valt me iets op. David reageert wel op de aandacht, is vriendelijk en charmant, maar het lijkt hem niet naar het hoofd te stijgen. Hij lijkt zich er niet eens bewust van te zijn dat niet alleen Stephanie en Claire, maar half de zaak naar hem kijkt. De studente met het roze haar werpt steelse blikken over haar boeken heen. Het chagrijnige vrouwtje

heeft haar krant laten zakken en luistert mee met het gesprek aan de bar. Zelfs de zakenman die meestal alleen oog heeft voor zijn telefoon, houdt zijn hoofd schuin om te horen wat er wordt gezegd.

Er is iets onschuldigs in de manier waarop David gewoon zichzelf is. Als Stephanie haar telefoonnummer op een servetje schrijft en over de bar schuift, pakt hij het aan met een glimlach, maar hij lijkt het meer te zien als een vriendelijk gebaar dan als een uitnodiging. Hij stopt het in zijn broekzak zonder ernaar te kijken, zonder die zelfvoldane blik die mannen krijgen als ze weten dat ze indruk maken. Het maakt hem nog aantrekkelijker.

Als zijn dienst erop zit - ik heb niet één woord getypt, realiseer ik me - ruimt hij zijn schort op en hangt het aan de haak achter de bar. Mieke komt uit het kantoortje, haar grijze haar een beetje warrig alsof ze heeft liggen slapen, en geeft hem een klopje op zijn schouder.

"Ga maar zitten, jongen," zegt ze. "Je hebt het goed gedaan vandaag."

Natuurlijk loopt hij naar de lange gemeenschappelijke tafel bij de open haard. Natuurlijk schuiven mensen op om plaats voor hem te maken. Natuurlijk wordt hij binnen een minuut het middelpunt van alle gesprekken. Stephanie en Claire volgen hem als magneten, maar ook de zakenman sluit aan, en de studente met het roze haar pakt haar boeken bijeen om dichterbij te komen zitten.

Ik doe alsof ik typ, maar mijn oren staan gespitst op elk woord dat hij zegt. Hij heeft een warme stem, een beetje hees alsof hij veel praat of lacht. Hij vertelt over zijn vorige baan - iets in de horeca in Amsterdam - en hoe hij hier is beland. Hij stelt vragen aan de anderen. Wat studeert de roze-haren-studente? Hoe lang woont de zakenman al in de stad? Heeft het chagrijnige vrouwtje familie in de buurt?

Hij lijkt oprecht geïnteresseerd in de verhalen van anderen. Er is niets gekunstelds aan zijn aandacht, geen sociale plichtpleging. Als de studente vertelt over haar tentamenstress, knikt hij meelevend. Als de zakenman moppert over de verkeersdrukte, lacht hij en vertelt een grappig verhaal over de keer dat hij vier uur in de file stond en uiteindelijk zijn auto heeft laten staan om de laatste kilometer te lopen.

Die ontwapenende bescheidenheid weer. Het lijkt wel alsof hij niet weet hoe bijzonder hij is.

Ik pak mijn spullen - laptop, notitieboek, de pen waarop ik de hele middag heb gekauwd zonder het te merken - en sta op. Bij de deur draai ik me nog één keer om. David zit nog steeds aan de lange tafel, nu in gesprek met een oudere man over de voetbalwedstrijd van gisteren. Het licht van de open haard danst over zijn gezicht, accentueert de lijntjes rond zijn ogen, doet zijn haar glanzen.

Zijn beeld staat op mijn netvlies gebrand als ik naar buiten loop. Die lach die door de hele zaak galmt. Die warme bruine ogen met de pretlichtjes. Die manier waarop hij de wereld lijkt te verlichten gewoon door erin te zijn. Hoe zijn handen bewogen toen hij de koffie maakte - zelfverzekerd, maar niet arrogant. Hoe hij naar mensen luisterde alsof hun verhalen het belangrijkste waren wat hij die dag zou horen.

Thuis, achter mijn bureau met een zelf gezette koffie die ineens vreselijk smaakt, probeer ik me te concentreren op mijn artikelen. Maar elke keer als ik probeer te typen, zie ik zijn gezicht weer voor me. Hoor ik zijn lach. Voel ik die vreemde warmte in mijn borstkas die me overviel toen hij voor het eerst glimlachte.

Vanaf die dag tel ik de uren tot ik weer naar De Boon kan. Ik leer zijn werkschema uit mijn hoofd - maandag, woensdag, vrijdag en zaterdag, van twee tot sluitingstijd om zes uur. Op dinsdag en donderdag, als Mieke of haar andere medewerker

er staan, smaakt mijn koffie anders, alsof er een belangrijk ingrediënt ontbreekt.

Ik word een stamgast van mijn eigen verliefdheid, al durf ik mezelf dat nog niet te bekennen. Ik noem het interesse, nieuwsgierigheid, waardering voor goed vakmanschap. Alles behalve wat het werkelijk is: de eerste, bedwelmende stappen van een verliefdheid die mijn leven compleet op zijn kop zal zetten.

Maar dat weet ik nog niet. Nu ken ik alleen die warme gloed in mijn buik elke keer als ik aan zijn naam denk. David. Zelfs zijn naam voelt anders in mijn mond dan andere namen, zwaarder en zoeter tegelijk.

Ik ga naar bed met zijn lach nog in mijn oren, en word wakker met de gedachte aan zijn ogen.

## De eerste gesprekken

Het is vrijdagmiddag, een week nadat ik David voor het eerst zag, en ik zit weer aan mijn vertrouwde tafeltje bij het raam. Mijn laptop staat open, maar het document dat ik zou moeten schrijven voor maandag blijft hardnekkig leeg. In plaats daarvan observeer ik de bar, waar hij bezig is met de koffiemachine. Zijn mouwen zijn weer opgerold, zijn haar staat alle kanten op, en elke beweging die hij maakt lijkt moeiteloos.

Ik heb mezelf een strategie opgelegd: doen alsof hij er niet is. Geen blikken naar de bar. Niet luisteren naar zijn gesprekken met andere klanten. Gewoon werken, koffie drinken, en doen alsof ik een normale klant ben die toevallig op dezelfde tijden komt als hij werkt.

Het werkt voor geen meter.

Elke keer als hij lacht - en hij lacht vaak - voel ik mijn hoofd automatisch die richting op draaien. Als hij met iemand praat, span ik onbewust mijn oren om elk woord op te vangen. Ik ben pathetisch, besef ik, maar ik kan er niets aan doen.

"Excuseert u me."

Ik schrik op. David staat naast mijn tafeltje met een verse cappuccino in zijn handen. Van dichtbij is hij nog mooier. Zijn ogen hebben gouden spikkeltjes die ik vanaf de bar niet kon zien, en hij ruikt naar koffie en een vleugje aftershave.

"Ik zag dat je kopje leeg was," zegt hij, en hij zet de cappuccino voorzichtig neer. Het melkschuim is gevormd tot een perfecte rozet. "Van het huis."

Mijn mond valt letterlijk open.

"Dat... dat hoeft niet. Ik bedoel, dank je wel, maar..."

"Geen probleem." Hij glimlacht, en die glimlach doet iets raars met mijn hartslag. "Je komt hier elke dag, toch? Ik bedoel, op de dagen dat ik werk."

Warmte kruipt omhoog langs mijn nek. Hij heeft het gemerkt. Hij heeft daadwerkelijk gemerkt dat ik er ben, dat ik er altijd ben als hij werkt. Ik voel me betrappt en tegelijkertijd gevleid.

"Ik... werk hier graag," stamel ik. "Rustige plek."

"Wat voor werk doe je dan?" Hij leunt tegen de rugleuning van de stoel tegenover me, niet opdringerig, maar wel geïnteresseerd.

Iets in mijn buik trekt samen. Een vaag gevoel van ongemak dat ik niet kan thuisbrengen. Hij is vriendelijk, charmant zelfs, maar er is iets in de manier waarop hij de vraag stelt dat me doet aarzelen.

"Journalistiek," zeg ik uiteindelijk, omdat ik niet onbeleefd wil zijn.

Zijn ogen lichten op.

"Echt waar? Wat fascinerend. Voor welke krant?"

"Het AD," mompel ik, en ik neem een slok van de cappuccino om tijd te winnen. Hij is perfect - de juiste temperatuur, de melk precies goed geschuimd. Natuurlijk is hij perfect.

"Wow." Hij fluit zacht. "Ik lees die krant elke dag. Misschien heb ik wel artikelen van je gelezen. Waar schrijf je over?"

Die vraag voelt als een hand die zich om mijn keel sluit. Ik schrijf over de donkerste kanten van de samenleving.

Misdaad, terroristisch geweld. Het is niet bepaald luchtige koffiepraat.

"Verschillende onderwerpen," zeg ik vaag. "Hangt ervan af."

Hij knikt begripvol, maar ik zie iets in zijn ogen flakkeren.

Teleurstelling? Ongeduld? Het is zo vluchtig dat ik het bijna mis.

"Natuurlijk," zegt hij. "Journalisten moeten flexibel zijn, neem ik aan."

Hij kijkt naar mijn laptop.

"En nu zit je hier inspiratie op te doen?"

Ik voel me ineens naakt onder zijn blik.

"Zoiets."

Een oudere vrouw bij de bar tikt met een munt op haar kopje, en David kijkt om. "Ah, mevrouw Hendricks wil bijgeschonken worden. Excuseert u me. Maar voor ik ga, wat is je naam?"

"Iris," stamel ik.

"Je naam past bij je, als een prachtige bloem."

Hij loopt weg, en ik adem uit zonder te beseffen dat ik mijn adem had ingehouden. Mijn handen trillen licht als ik mijn kopje oppak. Wat was dat nou? Hij was vriendelijk, geïnteresseerd, precies zoals je zou verwachten van iemand in de horeca. Maar er knaagde iets aan me, een stem in mijn achterhoofd die zei dat dit niet goed voelde.

Ik schud mijn hoofd. Dit is belachelijk. Ik ben gewoon zenuwachtig omdat ik hem leuk vind. Natuurlijk voel ik me ongemakkelijk. Dit is de eerste keer dat we echt praten, en ik heb al wekenlang stiekem naar hem zitten staren als een tiener met een crush.

Toch pak ik mijn spullen eerder in dan normaal. Bij de deur draai ik me om en zie hem naar me kijken. Hij zwaait, en die glimlach... het is alsof de zon tevoorschijn komt.

Misschien ben ik te paranoïde.

Maandag ben ik er weer. Ik heb mezelf voorgenomen om normaal te doen, om niet weg te rennen als hij een praatje wil maken. Hij verdient het voordeel van de twijfel.

Ditmaal komt hij naar me toe terwijl ik nog bezig ben mijn laptop op te starten.

"Goedemiddag," zegt hij vrolijk. "De gebruikelijke cappuccino?"

Ik knik.

"Graag."

Hij verdwijnt naar de bar en komt een paar minuten later terug met niet alleen mijn koffie, maar ook een klein schaaltje met een plakje huisgemaakte appelcake.

"Ook van het huis," zegt hij met een knipoog. "Mieke heeft vanmorgen gebakken, en ik dacht: deze dame werkt zo hard, die verdient iets lekkers."

Mijn hart slaat over. Hij heeft aan me gedacht. Hij heeft daadwerkelijk aan me gedacht terwijl hij niet eens wist of ik vandaag zou komen.

"Dat is erg lief," zeg ik, en ik meen het. "Dank je wel."

"Graag gedaan." Hij blijft staan, zijn handen in zijn broekzakken. "Mag ik vragen... hoe lang doe je dit al? Journalistiek, bedoel ik."

"Twee jaar nu," antwoord ik, en ditmaal voelt het minder als een verhoor. "Begonnen als stagiair, nu ben ik redacteur."

"Wat geweldig. Dat moet een fascinerende wereld zijn." Zijn stem klinkt oprecht geïnteresseerd. "Kom je uit dit dorp?"

Er is die directheid weer. Die manier waarop hij vragen stelt alsof hij recht heeft op de antwoorden. Maar zijn gezicht staat zo open, zo vriendelijk, dat ik mijn ongemak wegrationaliseer.

"Nee, uit het noorden oorspronkelijk. En jij? Ben je hier geboren?"

"Amsterdam," zegt hij. "Maar ik ben hier naartoe verhuisd voor een... voor een nieuwe start, zeg maar."

Er trekt iets over zijn gezicht - pijn, misschien, of verdriet. Het is weer zo vluchtig, maar het raakt me. Plotseling ziet hij er kwetsbaar uit, alsof er onder die charmante buitenkant iemand zit die pijn heeft geleden.

"Soms heb je dat nodig," zeg ik zacht. "Een nieuwe start."

Hij kijkt me aan, en er ligt iets in zijn blik wat ik niet kan thuisbrengen. Dankbaarheid? Herkenning?

"Precies," zegt hij. "Precies dat."

Een moment lang staan we daar, en de lucht tussen ons voelt elektrisch geladen. Ineens schraapt hij zijn keel.

"Ik moet weer aan het werk. Geniet van de cake."

Die avond lig ik wakker en denk aan dat moment van kwetsbaarheid dat ik in zijn ogen zag. Er is meer met David aan de hand dan hij laat zien, dat is duidelijk. Iedereen heeft een verhaal, iedereen heeft pijn gekend. Het maakt hem menselijker, echter. Aantrekkelijker.

Maar ergens diep in mijn buik blijft dat knagende gevoel. Die manier waarop hij vragen stelt. Alsof hij informatie verzamelt in plaats van gewoon nieuwsgierig te zijn.

Ik duw de gedachte weg. Ik denk te veel na, analyseer alles dood. Dat krijg je ervan als je jaren hebt geschreven over de donkere kanten van het leven. Je gaat overal kwaad in zien, zelfs in de vriendelijkheid van een knappe barista.

Woensdag is hij er weer, en ditmaal zet hij ongevraagd een cappuccino voor me neer voordat ik zelfs maar naar de bar ben gelopen.

"Je hoeft niet steeds voor me te betalen," zeg ik, als hij bij mijn tafeltje komt staan.

"Dat doe ik ook niet." Hij grinnikt. "Ik schrijf het op als personeelsverbruik. Mieke vindt het geen probleem zolang ik niet overdrijf."

"En dit is niet overdrijven?"

"Voor jou? Nee." De manier waarop hij dat zegt, zo direct en eerlijk, doet mijn wangen gloeien.

Deze keer gaat hij zonder uitnodiging zitten. De zaak is rustig - alleen wij, de studente met het roze haar in de hoek, en het chagrijnige vrouwtje met haar eeuwige krant.

"Mag ik je iets vragen?" zegt hij, en hij leunt naar voren.

"Waar komt die passie voor journalistiek vandaan?"

Het is een goede vraag. Een vraag die vrienden zouden stellen, collega's, iemand die oprecht geïnteresseerd is in wie ik ben..

"Ik wil verhalen vertellen," zeg ik uiteindelijk. "Verhalen die ertoe doen."

"Wat voor verhalen?"

Daar is het weer. Die vraag waarvan ik weet dat hij komt, die ik niet wil beantwoorden. Omdat mijn verhalen over het duistere in de mens gaan.

"Moeilijke verhalen," zeg ik. "Verhalen over mensen die geen stem hebben of hun stem zijn verloren."

Hij knikt langzaam.

"Dat moet zwaar zijn. Al die ellende van andere mensen."

"Soms wel," geef ik toe. "Maar iemand moet het doen."

"Heb je zelf... ik bedoel, komt het uit eigen ervaring?"

De vraag slaat in als een bom. Zo persoonlijk, zo direct. We kennen elkaar nauwelijks, hebben een paar keer gepraat over koetjes en kalfjes, en nu vraagt hij naar mijn trauma's?

"Waarom vraag je dat?" De woorden komen er scherper uit dan ik bedoel.

Hij steekt zijn handen op in een verontschuldigend gebaar.

"Sorry, dat was te persoonlijk. Ik ben gewoon... ik ben geïnteresseerd in je. In wat je beweegt."

Geïnteresseerd in me. De woorden doen iets warmes en kriebelig in mijn buik. Misschien reageer ik te heftig.

Misschien is hij gewoon nieuwsgierig, op de manier waarop nieuwe mensen dat zijn als ze elkaar leren kennen.

"Het geeft niet," zeg ik, en ik probeer te glimlachen. "Ik ben gewoon een beetje... voorzichtig met mijn werk."

"Natuurlijk," zegt hij begripvol. "Beroepsgeheim en zo."

Hij pakt mijn hand. Zomaar, over de tafel heen, als de natuurlijkste zaak van de wereld. Zijn vingers zijn warm en een beetje ruw, en mijn hart springt bijna uit mijn borstkas.

"Ik vind het mooi," zegt hij zacht. "Dat je niet bang bent om moeilijke onderwerpen aan te pakken."

Zijn duim streelt over mijn knokkels, en ik vergeet hoe ik moet ademen.

"Het spijt me als ik te nieuwsgierig ben," gaat hij verder. "Ik kan er niets aan doen. Als ik iemand interessant vind, wil ik alles over ze weten."

Interessant. Hij vindt me interessant.

"Het geeft niet," fluister ik, en ik meen het. Zijn hand voelt warm en veilig, en die blik in zijn ogen... het is alsof hij dwars door me heen kijkt en wat hij ziet mooi vindt.

"Vertel je me ooit over je jeugd?" vraagt hij dan. "Waar je vandaan komt? Hoe je bent geworden wie je bent?"

Weer zo'n vraag die te persoonlijk is voor hoe kort we elkaar kennen. Maar zijn hand ligt nog steeds over de mijne, en zijn ogen staan zo warm, zo geïnteresseerd...

"Misschien," zeg ik. "Ooit."

Hij glimlacht, en het is alsof de hele wereld helderder wordt.

Later, thuis, kan ik niet stoppen met denken aan hoe zijn hand voelde over de mijne. Hoe zijn ogen glommen toen hij zei dat hij me interessant vond. Hoe kwetsbaar hij keek toen hij over zijn 'nieuwe start' sprak.

Dat knagende gevoel is er nog steeds, ergens diep in mijn buik. Mijn intuïtie probeert me iets te vertellen. Maar ik duw het weg, begraaft het onder de warme gloed van zijn aandacht.

Hij is gewoon geïnteresseerd. Hij vindt me leuk. Voor het eerst in jaren vindt iemand me interessant genoeg om naar mijn verhalen te vragen, naar mijn verleden, naar wie ik ben. Misschien is dit hoe liefde begint - met iemand die echt wil weten wie je bent.

Ik ga naar bed met zijn hand nog warm op de mijne, en word wakker met het verlangen om hem alles te vertellen.

## **Alles geven, niets krijgen**

De weken na ons eerste echte gesprek vloeien in elkaar over als waterverf op nat papier. Elke keer als ik binnenkom in De Boon, staat er al een cappuccino klaar. David kent mijn bestelling, mijn werkritme, de manier waarop ik graag zit, met mijn rug naar het raam en uitzicht op de hele zaak. Hij kent me, en dat gevoel is bedwelmend.

En ik vertel. God, wat vertel ik veel.

Het begint onschuldig, zoals alles met David begint. Hij vraagt naar mijn jeugd, en ik vertel over de zomers bij mijn oma op het platteland, waar ik hele dagen verdween tussen de korenvelden met een boek onder mijn arm. Over de eerste keer dat ik een verhaal schreef - ik was acht en het ging over een eenzame prinses die vriendschap sloot met de muizen in haar kasteel.

"Dat verklaart veel," zegt hij lachend, zijn ellebogen op tafel, zijn kin rustend in zijn handen. "Je hebt altijd al verhalen willen vertellen."

"Van kleins af aan," beaamt ik, en ik voel warmte door mijn borst stromen. Hij begrijpt het. Hij ziet de draad die door mijn hele leven loopt.

Dan vraagt hij naar mijn ouders, en ook dat vertel ik. Hoe mijn ouders uit elkaar gingen toen ik twaalf was, niet in ruzie en bitterheid, maar met de melancholie van mensen die ontdekten dat ze vrienden waren geworden in plaats van geliefden.

"Dat moet zwaar zijn geweest," zegt David, en zijn stem krijgt die zachte toon die hij gebruikt voor kwetsbare momenten.

"Eigenlijk niet," vertel ik hem eerlijk. "Ze bleven vrienden.

Mijn vader woont twee straten verderop, en hij heeft Carla ontmoet..." Mijn stem wordt warmer als ik over mijn stiefmoeder praat. "Je zou haar moeten ontmoeten, David. Ze

is geweldig. En ze behandelde mij vanaf dag één als haar eigen dochter."

Zijn ogen glimmen.

"Dat klinkt als een sprookje."

"Zoiets, ja." Ik neem een slok van mijn koffie. "Niet alle verhalen eindigen slecht."

"Nee," zegt hij zacht. "Gelukkig niet."

Ik vertel hem over mijn dromen. Hoe ik me de toekomst voorstel - een huis met een grote tuin, een hond die rondrent tussen de appelbomen, misschien kinderen die 's zomers voetballen op het gras. Ik vertel over het verlangen dat soms zo hevig is dat het pijn doet, dat verlangen naar een gezin, naar die warme chaos van liefde en leven.

"Een kinderwens?" vraagt hij, en zijn stem is zo zacht dat ik hem nauwelijks hoor.

"Ooit," fluister ik. "Als ik de juiste persoon vind."

Hij knikt, en er ligt iets in zijn ogen wat ik niet kan thuisbrengen. Verdriet? Verlangen? Het is weg voordat ik het kan interpreteren.

Ik vertel hem over mijn werk, waarom ik schrijf over misdaad en terrorisme. Hoe ik probeer een stem te geven aan slachtoffers, aan mensen die in de statistieken verdwijnen maar wiens verhalen ertoe doen.

"Je wilt de wereld beter maken," zegt hij bewonderend.

"Ik probeer het," antwoord ik. "Soms voelt het als dweilen met de kraan open, maar als één artikel één persoon helpt..."

"Dan is het het waard."

"Precies."

En dan vertel ik hem over Jasper, mijn beste vriend sinds de universiteit. Over hoe hij er was toen ik voor het eerst te maken kreeg met liefdesverdriet, hoe hij me door mijn eerste echte hartenpijn heen sleepte, hoe we samen dromen koesteren over de toekomst.

"Hij is als een broer voor me," vertel ik David, en ik merk niet hoe zijn gezicht verandert. "We kunnen urenlang praten over alles en niets. Hij kent me beter dan ik mezelf ken."

"Jasper," herhaalt David, en er ligt iets scherp in zijn stem.

"Mijn steun en toeverlaat," zeg ik lachend. "Ik weet niet wat ik zonder hem zou moeten."

Voor het eerst zie ik iets donkers flakkeren in David's ogen. Het is er maar een seconde, als een schaduw die over de zon trekt, maar het is er. Zijn kaak verstrakt.

"Hij klinkt... belangrijk voor je," zegt hij, en zijn stem klinkt gedwongen neutraal.

"Dat is hij ook." Ik realiseer me niet wat er gebeurt, zie zijn reactie als iets liefs, iets beschermends.

"Maar je hoeft niet jaloers te zijn," voeg ik er plagend aan toe.

"Jasper is zo gay als de nacht lang is. Hij heeft een man, Marc, en ze zijn dolgelukkig samen."

De spanning verdwijnt uit Davids schouders, maar die donkere flits blijft in mijn geheugen hangen. Achteraf, veel later, zal ik begrijpen wat ik zag. Maar nu vind ik het schattig, een teken dat hij om me geeft.

En David? David vertelt ook, maar heel anders. Zijn verhalen komen in kleine stukjes, als puzzelstukjes die nooit een compleet beeld vormen. Hij vertelt over zijn ouders - koud, afstandelijk, mensen die meer gaven om hun carrières dan om hun zoon.

"Ze zijn allebei advocaat," zegt hij op een regenachtige donderdagmiddag. "Topadvocaten. Hun kantoor was hun baby, niet ik."

Mijn hart breekt een beetje voor hem.

"Dat moet eenzaam zijn geweest."

"Je went eraan," zegt hij met een schouderophalen dat te geforceerd is om echt onverschillig te zijn.

Hij vertelt over hoe zijn ouders uiteindelijk uit elkaar zijn gegaan, over school, over hoe moeizaam studeren hem

afging. Hoe de letters op de pagina leken te dansen, hoe hij uren moest besteden aan wat anderen in minuten deden.

"Dyslexie?" vraag ik meelevend.

"Zoiets. Het is nooit echt onderzocht." Er ligt bitterheid in zijn stem. "Mijn ouders vonden dat ik me aanstelde."

Ik leg mijn hand op de zijne.

"Daarom ben je in de horeca gegaan?"

"Mensen zijn makkelijker dan boeken," zegt hij, en zijn glimlach is triest. "Mensen begrijp ik wel."

Dat klopt, denk ik. David heeft een natuurlijk talent voor mensen. Hij weet altijd precies wat iemand wil horen, hoe hij iemand aan het lachen kan maken, hoe hij een slecht humeur kan omdraaien. Het is een gave.

Maar er zijn gaten in zijn verhalen. Grote, gapende gaten. Wat deed hij in Amsterdam voordat hij hierheen kwam? Waarom die 'nieuwe start'? Wie was er in zijn vorige leven? Hij praat honderduit met iedereen in de koffiezaak, maakt grapjes, toont interesse, maar als ik er later over nadenk, realiseer ik me dat hij eigenlijk niets van zichzelf weggeeft.

Hij is een meester in het stellen van vragen, in het leiden van gesprekken naar onderwerpen die hem uitkomen. Als ik te diep probeer te graven, weet hij het gesprek subtiel om te buigen naar mij, naar mijn verhalen, mijn dromen, mijn angsten.

En ik praat. Ik praat en praat en praat, alsof ik jaren heb gewacht op iemand die echt wil luisteren.

Het is een vrijdagavond in november als ik hem buiten de koffiezaak tegenkom. Ik ben uit geweest met Jasper - eerst uit eten, toen een paar borrels in onze stamkroeg, De Gouden Leeuw. Het is een ons-kent-ons tent waar iedereen elkaar kent en de barkeeper je bestelling al inschenkt voordat je iets hebt gezegd.

Jasper ging vroeg naar huis. Hij voelde zich niet lekker, had hoofdpijn en last van misselijkheid.

"Ik denk dat ik iets onder de leden heb," zei hij, zijn hand tegen zijn voorhoofd gedrukt. "Ga jij nog door?"

"Nog eentje dan," had ik gezegd. "Dan ga ik ook naar huis."

Maar één drankje werden er twee, en twee werden er vier.

Het was gezellig in De Gouden Leeuw, warm en lawaaierig, en ik was in een goed humeur. Mensen kenden me daar, vroegen naar mijn werk, maakten grapjes over mijn altijd lege wijnglas. Ik voelde me geliefd, onderdeel van iets.

Nu sta ik te wankelen bij de taxistandplaats, de koude novemberlucht scherp in mijn longen. Mijn hoofd tolt lichtjes, die aangename duizeligheid van te veel wijn en te veel gelach. De straatlantaarns werpen gele cirkels op het natte asfalt, en ik haal mijn telefoon tevoorschijn om te kijken of ik nog een berichtje van Jasper heb.

"Hé, daar hebben we de mooiste dame van de koffiezaak."

Ik draai me om en daar staat David. Hij draagt een donkere jas en heeft zijn handen diep in zijn zakken gestoken. Zijn haar is nat van de regen, en hij ziet er jonger uit, kwetsbaarder.

"David!" Het komt er luider uit dan ik bedoel, en ik giechel om mezelf. "Wat doe jij hier?"

"Ik was bij vrienden," zegt hij, en hij komt dichterbij. "Jij?"

"Uit eten met Jasper. En toen nog wat gedronken." Ik zwaaai vaag naar De Gouden Leeuw verderop in de straat.

"Jasper werd ziek, dus ik bleef alleen."

"Alleen?" Er ligt iets in zijn stem, iets wat ik niet kan thuisbrengen. Bezorgdheid? Afkeuring?

"Ja, maar het was gezellig." Ik realiseer me dat ik een beetje lal, en ik probeer helderder te praten.

"Waar ga jij naartoe?" vraag ik.

"Naar huis. Richting het park."